

Kaupungin vuoden 2026 valtionosuudet

6/02.05.01.00/2026

KH 19.01.2026

Valmistelija

Talousjohtaja Timo Finning, puh. 040 6694 775,
timo.finning@forssa.fi

Kunnan valtionosuusrahoitus koostuu valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta.

Peruspalvelujen valtionosuus ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 § mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus koostuu seuraavista valtionosuusperusteista:

1. valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista.
2. 13-17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 6–12 § mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään 21 §:ssä tarkoitettu kunnan omarahoitusosuus. Vuonna 2026 kunnan omarahoitusosuus on 1 548,79 euroa asukasta kohden. Näin saatua euromäärää lisätään 13–17 §:ssä tarkoitetut syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun sekä saamelaisten kotiseutualueen lisäosat.

Vuoden 2026 valtionosuusprosentista on säädetty lailla kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta, jonka eduskunta hyväksyi 12.12.2025. Valtionosuusprosentin muutoksessa on otettu huomioon kustannustenjaon tarkistus, vuonna 2026 voimaan tulevien tai laajenevien tehtävien vaikutus kustannuksiin sekä pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukainen peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotuksen yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettu

verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus. Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta lisätään ja vähennetään mainitun lain 4 ja 5 luvuissa tarkoitetuille erillä.

Veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisveromuutoksia vastaava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä kunnan valtionosuudesta annetun lain 33 §:n mukaan. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetyistä vastaava euromäärä.

Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuutena kunnille maksetaan kotikuntakorvausta kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksen toteutuneiden kustannusten perusteella erikseen 6, 7–12 ja 13–15-vuotiaille.

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaan kaupungin vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuus on 9 408 315 euroa. Siihen sisältyy valtionosuuden tasauksesta verotuloihin perustuen 6 353 607 euroa. Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus on 1 954 411 euroa. Kotikuntakorvaustulot ovat 828 782 euroa ja kotikuntakorvausmenot 468 365 euroa. Yhteensä peruspalvelujen valtionosuudet ovat 11 723 143 euroa. Kaupungin kuluksen vuoden talousarviossa peruspalvelujen valtionosuuden määräksi on arvioitu 11 332 370 euroa. Merkittävin muutos vuodesta 2025 on verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen kasvu 970 459 eurolla.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana kuntien valtionosuusjärjestelmää. Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan:

- koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
 - osaa esi- ja perusopetuksesta
 - lukiokoulutusta
 - ammatillista koulutusta
 - kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.
- Lisäksi järjestelmä kattaa opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan.

Ministeriön päätöksen mukaan kaupungin valtionosuus on 2 293 634 euroa. Se otetaan huomioon lisäyksenä peruspalvelujen valtionosuutta tilitettäessä. Kaupungin vuoden 2026 talousarviossa arvio on 2 200 000 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää valtionosuutta korjataan lukiokoulutuksen osalta toteutuneiden opiskelijamäärien mukaisesti varainhoitovuoden lopussa. Lisäksi varainhoitovuoden aikana tehdään korjauksia esimerkiksi valtionosuuden saajien järjestämistä tai ylläpitämisluvissa tapahtuvien muutosten seurauksena.

Valtionosuudet yhteensä

Yhteensä edellä mainittujen päätösten mukaan valtionosuuksia kertyy kuluvana vuonna 14 016 777 euroa. Kaupungin talousarviossa arvio on 13 532 370 euroa. Päätösten mukaiset valtionosuudet ovat 484 407 euroa talousarviossa arvioitua suuremmat.

Talousarvio on perustunut peruspalvelujen valtionosuuksien osalta VM:n ja Kuntaliiton ennakollisiin laskelmiin sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien osalta kaupungin omiin arvioihin oppilas- ja opiskelijamääristä.

Kaupungilla ei ole tarvetta tehdä valtionosuuspäätöksistä oikaisuvaatimusta.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kesäniemi Jari, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

1. merkitsee em. vuoden 2026 valtionosuuspäätökset tiedoksi
2. hyväksyy kaupungin tyytyvän valtionosuuksia koskeviin päätöksiin.

Päätös